

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobkyne: **J. N. – K. – R., V. X., B., IČO: X.,** zast. J. D. D., advokátom so sídlom N. M. B. X., B., proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava,** v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-399/OLVS-2009 zo dňa 17. augusta 2009, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 70/10-35 zo dňa 1. decembra 2010, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 70/10-35 zo dňa 1. decembra 2010, **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-399/OLVS-2009 zo dňa 17.8.2009, ktorým zamietol rozklad žalobkyne a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, Ministerstva vnútra SR, Prezídia Policajného zboru, úradu boja proti organizovanej kriminalite, spravodajskej jednotky finančnej polície č. p. PPZ-48-13/BOK-FP-II-2009 zo dňa 10.6.2009, ktorým bola žalobkyni za nesplnenie povinností uvedených v § 6 ods. 1 písm. a/ a § 5 ods. 2 písm. b/ zák. č. 367/2000 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov (ďalej v texte rozsudku len „Zákon“) uložená podľa § 13 ods. 1 Zákona v spojení s § 36 ods. 6 zák. č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pokuta vo výške 2500 €. Žalobkyňa tieto povinnosti porušila tým, že ako povinná osoba nemala za obdobie od 1.1.2005 do 31.8.2008 vypracovaný program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a minimálne v jednom prípade v roku 2007 nevykonala identifikáciu klienta v rozsahu § 5 ods. 1 písm. a/ Zákona pri obchodných operáciách podľa § 5 ods. 2 písm. b/ Zákona.

Krajský súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že kontrolou bolo zistené, že žalobkyňa nemala vypracovaný program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a tiež bolo nepochybne zistené, že nevykonala identifikáciu klientov v rozsahu § 5 ods. 1 písm. a/ Zákona u všetkých klientov, ktorých obchodné operácie boli najmenej 15 000 €, tak ako to vyžaduje § 5 ods. 2 písm. b/ Zákona. Pri identifikácii fyzickej osoby chýbalo v kontrolovaných zložkách klientov minimálne v jednom prípade za rok 2007 u protistrany zmluvného vzťahu číslo dokladu totožnosti, čím bolo preukázané porušenie povinností vyplývajúcich z § 5 ods. 2 písm. b/ Zákona. Na tieto zistenia nemalo vplyv ani tvrdenie žalobkyne, že zmluvy o prevode vlastníckeho práva vypracúva právny zástupca a aj notár overuje osobné údaje klientov, čím dochádza k duplicitnému kontrolovaniu a overovaniu osobných údajov.

Krajský súd ďalej uviedol, že za uvedené správne delikty bolo možné uložiť pokutu až do výšky 2 000 000 Sk, pričom v danom prípade bola pokuta uložená na spodnej hranici daného rozpätia, čo bolo v súlade s § 3 ods. 4 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozsudku len „Správny poriadok“), keď v obdobných prípadoch žalovaný ukladá rovnaké pokuty po zvážení všetkých relevantných skutočností pre výšku pokuty. Žalovaný zvážil nielen samotnú dĺžku trvania protiprávneho stavu, ako aj to, že žalobkyňa v uvedenom období nemala vypracovaný program a naplnila povinnosti vyplývajúce zo Zákona a nevykonávala žiadnu preventívnu činnosť zameranú proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti. Krajský súd poukázal, že v podanom rozklade žalobkyňa namietala len nesprávne zistenie skutkového stavu veci, s čím sa nemožno stotožniť, keďže skutkový stav bol zistený správne a správne orgány skutkový stav aj správne právne posúdili.

Pokiaľ žalobkyňa namietala, že správny orgán nerozhodol v zákonnej 30 dňovej lehote, krajský súd uviedol, že táto námietka nemohla spochybniť zákonnosť správnych rozhodnutí.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že neúspešnej žalobkyni ich náhradu nepriznal.

Proti predmetnému rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, pričom sa domáhala zmeny v časti preskúmaného rozhodnutia týkajúcej sa výšky uloženej pokuty tak, že odvolací súd túto zníži na sumu 1000 €.

Uviedla, že z nevedomosti nesplnila povinnosti vyplývajúce so Zákona, o existencii ktorých nemala vedomosť. Ako živnostníčka si pri výkone podnikateľskej činnosti počínala svedomite a poctivo, ako to vyplýva z kontrol vykonaných orgánmi daňového úradu. Zisky z činnosti realitnej kancelárie ledva pokrývajú náklady na jej chod, a teda pokuta v uloženej výške má likvidačný charakter. Výška uloženej pokuty v rozhodnom období nepredstavovala pri podnikateľskej činnosti ani výšku priemerného ročného zisku, pričom žalobkyňa, pokiaľ vykazovala pravidelný zisk, zamestnávala dve pracovníčky, čo si však už nemôže dovoliť.

Záverom uviedla, že po vykonanej kontrole okamžite splnila všetky podmienky uložené v Zákone.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril, vlastný odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27.10.2011 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť

práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 245 ods. 2 O. s. p. pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Podľa § 250j ods. 5 O. s. p. vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom.

Podľa § 36 ods. 6 zák. č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na ukládanie pokút za správne delikty ustanovené právnym predpisom účinným do 31. augusta 2008, ku ktorým došlo pred 1. septembrom 2008, sa použijú ustanovenia právneho predpisu účinného do 31. augusta 2008.

Podľa § 3 písm. e/ Zákona povinná osoba je prevádzkovateľ realitnej kancelárie, zmenárne, záložne.

Podľa § 5 ods. 1 Zákona identifikácia je zistenie

a) mena, priezviska a rodného čísla alebo dátumu narodenia, druhu a čísla dokladu totožnosti fyzickej osoby, a ak ide o cudzinca, aj zistenie štátnej príslušnosti; u fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie aj miesta podnikania a identifikačného čísla,

b) názvu, sídla a identifikačného čísla právnickej osoby a údajov v rozsahu podľa písmena a) fyzickej osoby, ktorá je oprávnená v jej mene konať,

c) mena, priezviska a rodného čísla alebo dátumu narodenia, druhu a čísla dokladu totožnosti rodiča alebo iného zákonného zástupcu podľa osobitných predpisov, ak ide o maloletého, ktorý nemá doklad totožnosti,

d) identifikačného čísla alebo obdobného kódu, ktorý na vykonávanie obchodu prostredníctvom technických zariadení prideliť klientovi povinná osoba podľa osobitných predpisov.

Podľa § 5 ods. 2 Zákona povinná osoba identifikuje každú fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ak zistí, že pripravuje alebo vykonáva

- a) neobvyklú obchodnú operáciu,
- b) obchodnú operáciu v hodnote najmenej 15 000 EUR,
- c) viacero na seba naväzujúcich obchodných operácií, ktorých hodnota v období 12 po sebe nasledujúcich mesiacov dosiahne najmenej 15 000 EUR.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a/ Zákona povinná osoba vypracúva a aktualizuje program vlastnej činnosti zameranej proti legalizácii, ktorý musí obsahovať najmä prehľad foriem neobvyklých obchodných operácií podľa predmetu svojej činnosti, obsah a harmonogram odbornej prípravy zamestnancov vykonávanej najmenej raz ročne, určenie osoby alebo organizačného útvaru, ktorí sú zodpovední za ochranu pred legalizáciou a metodiku postupu pri predchádzaní legalizácii a pri jej odhaľovaní.

Pri preskúvaní správnych rozhodnutí o uložení peňažnej sankcie, správny súd nepreskúma len **zákonnosť** použitia správnej úvahy (§ 245 ods. 2 O. s. p.), ale aj jej **správnosť**, keď môže dospieť k záveru, že o sankcii malo byť rozhodnuté inak.

Ak správny súd zistí, že použitie správnej úvahy vybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom (napr. zákon neumožňuje použitie správnej úvahy, uložená pokuta prevyšuje zákonom stanovenú výšku, za spáchaný správny delikt nemožno uložiť daný druh sankcie a. i.), takéto rozhodnutie je nezákonné a ako také ho súd zruší (§ 250j ods. 2 O. s. p.). V prípade, že správna úvaha bola použitá zákonným spôsobom, avšak správny súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o peňažnej sankcii malo byť rozhodnuté inak, využije § 250j ods. 5 O. s. p. tzv. moderačné oprávnenie a správnu úvahu nahradí vlastným uvážením. Treba poznamenať, že správny súd nesmie svojvoľne zasahovať do zákonnej správnej úvahy (rešpektujúc systém trojdelenia moci), a preto moderácia je prípustná najmä v prípadoch sankcií, ktoré boli uložené **zjavne neproporcionálne a neprímerane** povahe skutku a jeho dôsledkom.

Ukladanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc), zákonom dovoleného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom stanovených limitoch, hraniciach, uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu (uváženia) musí byť aj náležite zdôvodnené.

Žalovaný svoju diskrečnú právomoc použil v rámci zákonného rámca (pokuta bola uložená vo výške 2500 €, maximálne možno pokutu podľa § 13 ods. 1 Zákona uložiť vo výške do 2 000 000 Sk), z tohto rámca nijakým spôsobom nevybočil, inštitút správnej úvahy nezneužil, svoje rozhodnutie dostatočným spôsobom zdôvodnil, a preto odvolací súd musel konštatovať, že správna úvaha pri výške a druhu pokuty bola použitá v súlade so zákonom.

Pokiaľ ide o správnosť výšky uloženej pokuty, odvolací súd v námietkach žalobkyne (likvidačná výška pokuty), nevzhladol dôvod, pre ktorý by malo byť v zmysle § 250j ods. 5 O. s. p. o výške pokuty rozhodnuté inak. Ak v obsahu podaného odvolania žalobkyňa namietala, že o povinnostiach vyplývajúcich zo Zákona, je potrebné uviesť, že neznalosť zákona neospravedlňuje (*ignorantia legis non excusat*) a odvolací súd sa touto nezaoberal.

Pri preskúvaní výšky uloženej pokuty je potrebné vychádzať zo základných rovín pôsobenia sankcie - individuálnej a generálnej, pričom v preskúvanej veci, podľa názoru odvolacieho súdu, nebola pokuta uložená v zjavne neprimeranej výške vo vzťahu k spáchanému správnomu deliktu, dĺžke jeho trvania, ako aj objektu správneho deliktu – záujmu spoločnosti na zabránení legalizácie príjmov z trestnej činnosti a ekonomickej situácii žalobkyne. Výšku pokuty je nutné diferencovať a individualizovať, pričom pokutu uloženú vo výške 2500 €, t. j. v dolnej polovici sadzby zákonom stanovenej, považoval odvolací súd za primeranú.

Vo sfére žalobkyne má uložená pokuta plniť úlohu výchovnú ako aj represívnu a postihovať za protiprávne konanie; preto je žiaduce, aby bola citeľná v majetkovej sfére páchatel'a deliktu. Nemôže sa jednať o sankciu v zanedbateľnej výške, inak sa nedá predpokladať, že by splnila svoj účel. Uložená pokuta plní taktiež preventívnu úlohu, najmä vo vzťahu k ostatným nositeľom totožných zákonných povinností (generálne pôsobenie), ktorých musí mať silu odradiť od protiprávneho postupu.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so záverom krajského súdu, vznesené odvolacie námietky neboli spôsobilé spochybníť jeho správnosť, a preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej O. s. p.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p., keď žalobkyni, ktorá nemala úspech vo veci, náhradu trov konania nepriznal a žalovanému v takomto konaní nárok na náhradu trov neprináleží.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

V Bratislave 27. októbra 2011

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská